

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Prijedlog

**PROGRAM AKTIVNOSTI ZA
PREVENCIJU NASILJA MEĐU MLADIMA
ZA 2009. GODINU**

Zagreb, lipanj 2009.

SADRŽAJ

1.	Uvod	3
2.	Analiza stanja nasilja među mladima u Republici Hrvatskoj	4
3.	Provedba mjera nacionalnih programa i strategija usmjerenih smanjenju nasilja među mladima u Republici Hrvatskoj	5
4.	Program aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima za 2009. godinu.....	8
5.	Preporuke	17

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske uvažavajući ustavna načela o temeljnim slobodama i pravima čovjeka te socijalnim pravima građana osobitu pozornost poklanja svim socijalno osjetljivim skupinama stanovništva pa tako i mladeži. Ova obveza proizlazi iz članka 62. Ustava Republike Hrvatske kojim se jamči pravo na zaštitu obitelji, materinstva i mladeži te stvaranje socijalnih, kulturnih, odgojnih, materijalnih i drugih uvjeta kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život. Ova ustavna obveza ugrađena je u zakonodavni okvir Republike Hrvatske primjerice Obiteljski zakon, Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o trgovini, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, Zakon o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, Zakon o suzbijanju zlouporabe opojnih droga, Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, Kazneni zakon te Zakon o sudovima za mladež.

U svrhu stvaranja socijalnih, obrazovnih, odgojnih, kulturnih, materijalnih i ostalih uvjeta za trajnu dobrobit djece i mladih te njihovo aktivno, potpuno i odgovorno sudjelovanje u društvenoj zajednici Vlada Republike Hrvatske donijela je i provodi mjere i aktivnosti zacrtane nizom nacionalnih dokumenata primjerice, Nacionalnom populacijskom politikom, Nacionalnim planom aktivnosti za prava i interese djece od 2006. - 2012. godine, Nacionalnim programom djelovanja za mlade za razdoblje od 2003. do 2008. godine, Nacionalnim programom zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008. - 2011. godine, Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. - 2010. godine i Protokolom o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima i Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima te Nacionalnom strategijom suzbijanja zlouporabe opojnih droga od 2006. do 2012. godine.

Svi navedeni nacionalni dokumenti, kao i pojedine zakonske odredbe ugrađene u navedene zakone pored svojih općih ciljeva za dobrobit svih građana imaju za cilj stvaranje društvenog okruženja koje pridonosi humanizaciji odnosa i afirmaciji ljudskih prava i sloboda pri čemu prava djeteta i mladih, kao budućih nositelja društva, uživaju osobitu pozornost. Navedeno se ogleda kroz društvenu ulogu obitelji, sustav obiteljskih potpora i socijalne sigurnosti namijenjen djeci i mladima, sustav odgoja i obrazovanja do mjera u području prekršajne i kazneno-pravne zaštite djece i mladeži. Međutim, kako su obitelji, djeca i mladež nezaobilazni dio društva koje je podložno utjecaju ubrzanih tranzicijskih promjena, pri čemu tradicionalne vrijednosti i odnosi mijenjaju svoj prioritetni položaj nesporno je da su ove socijalne skupine u Republici Hrvatskoj, u situaciji političke, socijalne, gospodarske, informatičke i kulturne otvorenosti, izložene rizicima koji narušavaju koheziju obitelji, odnose u obitelji te u tom smislu i odnose prema užoj i široj socijalnoj zajednici.

Republika Hrvatska kao jedna od zemalja u tranziciji posljednjih nekoliko godina suočava se s pluralizacijom obiteljskih oblika, sve većim brojem jednoroditeljskih, rekonponiranih i ponovno uspostavljenih obitelji. Dodatno, punopravno sudjelovanje žene na tržištu rada i njena veća participacija u društvenom životu uvjetuje uspostavljanje ravnoteže između profesionalnih i obiteljskih obveza te ravnopravnosti spolova uz jačanje roditeljskih kompetencija oba roditelja. Novi društveni odnosi u području gospodarstva, tržišta rada, socijalne sigurnosti, izraženih prisilnih i spontanijih migracijskih kretanja odražavaju se na ukupne društvene odnose te stvaranje novih društvenih vrijednosti, prioriteta kod svih socijalnih skupina stanovništva, a osobito kod mladih u tijeku njihova školovanja ili pri

ulasku u svijet rada, stvaranje potpuno novih socijalnih i kulturoloških podskupina koje ne prihvaćaju opće društvene vrijednosti, kulturu tolerancije, međusobnog uvažavanja različitosti, nenasilnog rješavanja sukoba i dijaloga. Jedna od posljedica takvih izmijenjenih društvenih odnosa je zabilježeni rast vršnjačkog nasilja među mladima te tolerancija njihove okoline za takve oblike ponašanja.

Izvješća o provedbi nacionalnih dokumenata i propisa u području obiteljsko pravne zaštite, prekršajnog i kaznenog zakonodavstva potvrđuju da se na ovom području kontinuirano poduzima niz aktivnosti koje idu u pravcu osnaživanja i pružanja potpore obitelji u jačanju njene uloge, snažnijeg sudjelovanja odgojno – obrazovnih i socijalnih ustanova te ustanova namijenjenih obitelji u aktivnostima usmjerenim djeci, mladima i obitelji. S druge strane, analize i izvješća o broju registriranog i procesuiranog nasilničkog ponašanja mladih ukazuju na stagnaciju ove pojavnosti što nameće obvezu ustrajnosti u primjeni postojećih prekršajnih i kaznenih sankcija, ali i za izgradnju novog pristupa ovom izazovu.

2. ANALIZA STANJA NASILJA MEĐU MLADIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Sukladno *Programu aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima* nasilje među djecom i mladima je svako izravno (namjerno, neslučajno) fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno na djecu i mlade od strane njihovih vršnjaka (s ciljem nanošenja tjelesnih ozljeda) koje može varirati u težini, intenzitetu i vremenskom trajanju. Nasiljem se smatra udaranje, šamaranje, naguravanje, čupanje, oduzimanje stvari ili novca, izrugivanje zbog kojeg oblika različitosti, nazivanje pogrđnim imenima, isključivanje iz grupe i slični oblici ponašanja.

Kazneni zakon u posebnom djelu koji se odnosi na kaznena djela protiv života i tijela propisuje različite sankcije za ubojstvo, teško ubojstvo, ubojstvo na mah, tjelesne ozljede, teške tjelesne ozljede, tjelesne ozljede na mah, tjelesne ozljede iz nehaja, sudjelovanje u tučnjavi. Prema mladim počiniteljima kaznenih djela (maloljetne osobe i mlađe punoljetne osobe) primjenjuje se ovaj Zakon osim ako posebnim zakonom za mlade počinitelje nije drukčije propisano, dok se Zakon ne primjenjuje prema djetetu koje u vrijeme izvršenja kaznenog djela nije navršilo četrnaest godina života.

Podaci Ministarstva unutarnjih poslova ukazuju na činjenicu da je u prvom tromjesečju 2009. godine u Republici Hrvatskoj nastavljen pozitivan trend smanjenja ukupnog broja kaznenih djela počinjenih od strane maloljetnih osoba koja su u usporedbi sa prvim tromjesečjem 2008. godine smanjena za 19,9%. Tijekom 2008. godine zabilježen je značajan pad udjela maloljetnih osoba u počinjenim kaznenim djelima imovinskog karaktera (kaznena djela koja maloljetnici tradicionalno najčešće čine) kao što su „Teška krađa“ iz članka 217. Kaznenog zakona, „Uništenje i oštećenje tuđe stvari“ iz članka 222. Kaznenog zakona, dok je istovremeno unutar populacije mladih zabilježen porast broja počinjenih kaznenih djela nasilničkog karaktera kao što su „Tjelesna ozljeda“ iz članka 98. Kaznenog zakona (povećanje za 24,14%), „Teška tjelesna ozljeda“ iz članka 99. Kaznenog zakona (povećanje za 6,6%), „Nasilničko ponašanje“ iz članka 331. Kaznenog zakona (povećanje za 46,15%).

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira definira prekršaje protiv javnog reda i mira kao djela kojima se na nedozvoljen način remeti mir, rad ili normalan način života građana, stvara nemir, neraspoloženje, uznemirenost ili ometa kretanje građana na ulicama i drugim javnim mjestima ili ometa ostvarivanje njihova prava i dužnosti, vrijeđa moral, ometa

vršenje zakonitih mjera državnih organa i službenih osoba ili se omalovažavaju takve mjere, ugrožava opća sigurnost ljudi i imovine, vrijeđaju državni organi ili se na drugi način narušava javni red i mir građana te djela utvrđena navedenim zakonom.

U 2008. godini zabilježen je pad za 6,2% u odnosu na 2007. godinu prekršajnih djela počinjenih „naročito drskim ponašanjem“, iz članka 6. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira kao i prekršajnih djela „narušavanja javnog reda i mira - tučom, svađom i vikom“ za 12,47% iz članka 13. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

3. PROVEDBA MJERA NACIONALNIH PROGRAMA I STRATEGIJA USMJERENIH SMANJENJU NASILJA MEĐU MLADIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Iz pristiglih izvješća središnjih tijela državne uprave o provedbi mjera i aktivnosti zacrtanih nacionalnim dokumentima zamjetan je vidan pomak u pravcu povećanih ulaganja u obitelj, djecu, mladež, stručnjake, institucije i udruge koje se bave obitelji, djecom i mladeži, što je imalo utjecaja na usporavanje i pojavu prvih naznaka pada broja slučajeva nasilja među mladima.

3.1. Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006.-2012.

Poradi provedbe mjera Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece poduzeto je niz aktivnosti, primjerice osnovano je 17 županijskih obiteljskih centara koji, između ostalog, promiču odgovorno roditeljstvo i kvalitetne partnerske odnose, provedeni su nacionalni natječaji „Tvrtna prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“, povodom obilježavanja Konvencije UN-a o pravima djeteta dodijeljene su Nagrade za promicanje prava djeteta za 2008. godinu, raspisan je likovno literarni natječaj na temu „Volim svoju obitelj“ za učenike osnovnih škola i djecu predškolske dobi, u 2008. godini pružena je potpora provedbi projektima udruga usmjerenih obitelji i zaštiti od nasilja u obitelji, redovito se izdaje časopis „Dijete i društvo“, tiskan je prijevod publikacije Vijeća Europe „Ukidanje tjelesnog kažnjavanja djece – pitanja odgovori“ i brošura „Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima/ Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima“, izrađen je Nacrt prijedloga nacionalne strategije za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih 2009. – 2012. godine koji će tijekom lipnja 2009. godine biti upućen u zakonski postupak usvajanja te se izrađuje prijedlog Nacionalne strategije zaštite djece od zlostavljanja i zanemarivanja. Nadalje, u suradnji s Vijećem Europe, u Zagrebu je dana 15. lipnja 2008. godine, organizirano Međunarodno predstavljanje Kampanje Vijeća Europe za ukidanje tjelesnog kažnjavanja djece kojoj je cilj senzibilizirati javnost o potrebi sprječavanja tjelesnog kažnjavanja djece i svih drugih oblika nasilja nad djecom. U Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u siječnju 2009. godine predstavljena je i provodi se Nacionalna Kampanja protiv tjelesnog kažnjavanja djece. Zaštitni znak Kampanje je dječja ruka uz slogan „Trebam ljubav“, izrađeni su bedževi i plakati te se u sklopu kampanje provodi niz različitih aktivnosti. Kao dio programa Kampanje potrebno je istaknuti izradu Smjernica za provedbu preventivskih i intervencijskih programa zaštite djece od svih oblika zlostavljanja i zanemarivanja koje će biti predstavljene u završnici Nacionalne kampanje protiv tjelesnog kažnjavanja djece.

Osim navedenih aktivnosti, osigurana je financijska potpora za provođenje projekata usmjerenih edukacijama stručnjaka za rad s djecom, razvoju novih i djelotvornijih modela

tretmana i deinstitucionalizaciji skrbi za djecu, uspostavi vršnjačke pomoći u lokalnoj zajednici u cilju osnaživanja vršnjaka kao sudionika u prevenciji poremećaja u ponašanju.

3.2. Nacionalni program djelovanja za mlade za razdoblje 2003. do 2008. godine

Nacionalni programom djelovanja za mlade za razdoblje 2003. do 2008. godine bilo je obuhvaćeno niz mjera u područjima socijalna politika, zdravstvena zaštita i reprodukcijsko zdravlje, mladi i civilno društvo, kultura mladih i slobodno vrijeme te mobilnost, informiranje i savjetovanje.

Slijedom zadanih mjera provedeno je niz aktivnosti, primjerice osnovani su Regionalni info-centri za mlade u 4 grada u Republici Hrvatskoj (Osijek, Zagreb, Split i Rijeka), osigurana je financijska potpora projektima udruga mladih usmjerenih radu klubova mladih, razvijanju tolerancije, multikulturalnosti i nenasilnog rješavanja sukoba i osnaživanja mladih s invaliditetom. Nadalje, u suradnji s Gradom Zagrebom, u siječnju 2007. godine, održan je stručni skup „Prevencija poremećaja u ponašanju-stanje i perspektive“ namijenjen stručnjacima koji rade s djecom i mladima s poremećajima u ponašanju, kontinuirano se obilježava Međunarodni dan borbe protiv ovisnosti umetanjem letka Ne-drogi u dnevni tisak te podjelom kemijskih olovaka i blokova s natpisom NE drogi, pružena je financijska potpora za izradu glazbenog spota „Bijelom pjesmom protiv droge“, a klubovima mladih i obiteljskim centrima dostavljena je stručno - edukativna knjiga „Droga (ne)rješiv problem“. U svrhu suzbijanja zlouporabe sredstava ovisnosti kod mladih proveden je program upoznavanja s problematikom zlouporabe opojnih droga „Slagalica“, ciljane akcije pod nazivom „Mjesec borbe protiv ovisnosti od droga“ te niz projekata usmjerenih smanjenju uporabe sredstava ovisnosti. Osim navedenog, organizirane su edukacije namijenjene roditeljima djece koja pohađaju osnovne škole, predavanja na temu zlouporabe opojnih droga, rizika konzumacije, štetnostima, simptomima i prepoznavanju opojnih droga, te je roditeljima maloljetnih osoba podijeljeno ukupno 22 000 prigodnih priručnika „Protiv droge zajedno“. U svrhu pooštavanja propisa o pravu nošenja i posjedovanja vatrenog oružja radi zaštite zdravlja i razvoja programa osvješćivanja mladih u pogledu opasnosti donesen je Zakon o oružju („Narodne novine“, broj 63/07) koji je uveo niz novina usmjerenih zaštiti djece od različitih zlouporaba oružja. Također su provedene preventivne akcije „Manje oružja – manje tragedija“ i „Mir i dobro“ te različite preventivne aktivnosti policijskih službenika djelatnika protueksplozijskih odjela. Poradi razvijanja vršnjačke pomoći u lokalnoj zajednici i uključivanja mladih u prevenciju i korekciju socijalno neprihvatljiva ponašanja razvijen je program vršnjačke pomoći „Male kreativne socijalizacijske skupine i program modifikacije ponašanja“, koji se provodio na području 7 županija (Međimurska, Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska, Primorsko-goranska, Bjelovarsko-bilogorska, Koprivničko-križevačka i Grad Zagreb).

U svrhu razvijanja kapaciteta za provođenje alternativnih odgojnih mjera za maloljetnike i mlade punoljetne osobe izvršitelje kaznenih djela izrađen je program stručnog usavršavanja za stručnjake koji provode alternativne mjere, kriteriji i standardi za stručnjake – posrednike i medijatore po uzoru na austrijski i njemački model, tiskana je knjiga „Model izvansudske nagodbe u kaznenom postupku prema maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama“, ustrojene su tri službe za izvansudsku nagodbu u Zagrebu, Splitu i Osijeku, započelo se s aktivnostima na ustrojavanju službi za izvansudsku nagodbu kroz edukaciju stručnjaka na području Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Zadarske, Šibensko-kninske, Sisačko-moslavačke i Vukovarsko-srijemske županije. Kao posebno važnu činjenicu ističemo izradu *Nacrta prijedloga programa prevencije samoubojstava kod djece i mladih*.

Osim navedenog, bitno je istaknuti osnivanje Hrvatskog školskog športskog saveza radi organiziranja natjecanja školskih športskih društava te provođenja *Programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu*, prilagođenih različitoj dobi učenika; zapošljavanje stručnih suradnika u osnovnim i srednjim školama koji izravno rade na pružanju odgovarajuće pomoći učenicima/učenicama, financiranje nabave stručne literature za stručne suradnike u školama s naglaskom na prevenciji nasilja, imenovanje stručnih osoba za koordiniranje aktivnosti vezanih uz školske preventivne programe te provođenje stručnog usavršavanja za provedbu psiholoških kriznih intervencija. Ujedno, osigurava se financijska potpora preventivnim programima škola i kvalitetnim izvannastavnim aktivnostima te projektima i programima udruga u području odgoja i obrazovanja djece i mladih, u izvaninstitucionalnom odgoju i obrazovanju i aktivnom osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih. Donesena je Odluka o dodjeli Nagrade „Luka Ritz“ u spomen na tragično preminulog srednjoškolca Luke Ritza, a u svrhu promicanja tolerancije i škole bez nasilja (rujan 2008.)

3.3. Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. – 2010. godine

Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. – 2010. godine definira niz mjera koje utječu na smanjenje nasilja u obitelji, a time i smanjenju međugeneracijskog prijenosa nasilja i nasilja među mladima.

U svrhu provedbe zadanih mjera u 2008. godini pružena je financijska potpora provedbi projekata udruga koje rade na prevenciji nasilja te zaštiti žrtava nasilja u obitelji, a koji su usmjereni promociji ženskih i dječjih ljudskih prava, podizanju svijesti javnosti o problemu nasilja u obitelji, osnaživanju i edukaciji žena žrtava nasilja u obitelji, odgoju te razvijanju nenasilnih oblika ponašanja, prevenciji nasilja, ekonomskom osnaživanju žrtava nasilja. Poradi senzibilizacije javnosti o nasilju u obitelji nadležna državna tijela prigodno su obilježila datume vezane uz promicanje ljudskih prava i unaprjeđenje položaja žrtava nasilja u obitelji, primjerice Međunarodni dan žena, Međunarodni dan obitelji, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama, Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama te Međunarodni dan ljudskih prava organizacijom okruglih stolova, rasprava, programa za građanstvo, koncertima i drugo.

Ujedno, tiskane su i publikacije vezane uz zaštitu od nasilja u obitelji i unaprjeđenje postojećeg stanja, primjerice Adresar ustanova, organizacija i ostalih institucija koje pružaju pomoć, potporu i zaštitu žrtvama nasilja u obitelji, Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, UN Deklaracija o uklanjanju nasilja nad ženama, ostale promidžbene materijale te su distribuirani nadležnim državnim tijelima, javnim ustanovama, organizacijama civilnog društva poradi daljnje podjele krajnjim korisnicima – osobama u potrebi.

3.4. Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima i Protokol o postupanju u slučajevima nasilja među djecom i mladima

Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima i Protokol o postupanju u slučajevima nasilja među djecom i mladima predstavlja jedno od kvalitetnih uporišta za sprječavanje nasilja među mladima. Poradi sprječavanja nasilja među djecom i mladima provodi se niz preventivnih mjera posebno u zonama odgojno-obrazovnih ustanova. Tijekom 2008. godinu provedeno je 189.967 obilazaka školskih ustanova od strane policije te 5.053 preventivno-edukativnih aktivnosti policije u zonama odgojno-obrazovnih ustanova. Nadalje, od 2002. godine u okviru Strategije djelovanja „Policija u zajednici“ provode se aktivnosti u cilju proaktivnog, preventivnog djelovanja policije, posebice u pogledu stjecanja

povjerenja od strane građana kao uspješnog preduvjeta za kvalitetniji rad na suzbijanju kriminaliteta. U proteklom razdoblju kroz ustanovljavanja posebne kategorije policajaca zaduženih za uspostavljanje kontakta i suradnje sa građanima, osnivanjem vijeća za prevenciju kriminala u više od 60 gradova u Republici Hrvatskoj, te osnivanjem posebnih prevencijskih centara u 4 grada u Republici Hrvatskoj, napravljen je velik iskorak u tom području te predstavlja potrebu dodatnog usmjerenja prema multidisciplinarnom pristupu suzbijanja kriminalnih pojava na mikrorazinama kroz zajednički rad policije, predstavnika lokalne zajednice, udruga i drugih čimbenika u lokalnoj zajednici.

3.5. Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008. - 2011. godine

U okviru Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008. - 2011. godine, u svrhu uvođenja i provođenja različitih mjera suzbijanja nasilja među mladima uključujući adolescentne veze, te veze među djecom i mladima smještenim u odgojnim ustanovama, osigurana je financijska potpora za provođenje projekata usmjerenih zaštiti od nasilja i razvoju nenasilnih oblika ponašanja.

4. PROGRAM AKTIVNOSTI ZA PREVENCIJU NASILJA MEĐU MLADIMA ZA 2009. GODINU

4.1. IZMJENE I DOPUNE ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA

4.1.1. Izrada Nacrta prijedloga kaznenog zakona

Rok izvršenja: ožujak 2010. godine

Nositelj: **Ministarstvo pravosuđa**

4.1.2. Izrada Pravilnika o kaznenoj evidenciji

Rok izvršenja: kraj lipnja 2009. godine

Nositelj: **Ministarstvo pravosuđa**

4.1.3. Upućivanje Nacrta prijedloga zakona o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima u kaznenom i prekršajnom postupku u proceduru Vlade Republike Hrvatske

Rok izvršenja: lipanj 2009. godine

Nositelj: **Ministarstvo pravosuđa**

4.1.4. Izrada Nacrta prijedloga Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i upućivanje u proceduru Vlade Republike Hrvatske

Rok izvršenja: lipanj 2009. godine

Nositelj: **Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti**

4.2. DONOŠENJE STRATEŠKIH DOKUMENATA NA PODRUČJU PREVENCIJE NASILJA MEĐU MLADIMA

4.2.1. Upućivanje Nacrta prijedloga nacionalnog programa za mlade u proceduru Vlade Republike Hrvatske

Rok izvršenja: lipanj 2009. godine

Nositelj: **Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti**

4.2.2. Upućivanje Nacrta prijedloga Nacionalne strategije za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih 2009. - 2012. u proceduru Vlade Republike Hrvatske

Rok izvršenja: lipanj 2009. godine

Nositelj: **Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih**

4.3. PRIORITETNE PREVENTIVNE MJERE

Svrha donošenja mjera je senzibilizacija stručnjaka, roditelja, mladih, stručne i šire javnosti za problem nasilja među mladima, uspostavljanje sustavnih rješenja za prevenciju i sprječavanje pojave nasilja među mladima te ublažavanje i otklanjanje njegovih posljedica.

Cilj donošenja mjera:

1. Prevencija pojave novih slučajeva nasilja među mladima
2. Edukacija stručnjaka koji rade s mladima
3. Razvoj svijesti javnosti, roditelja i mladih o štetnosti nasilja među mladima
4. Provedba aktivnosti preventivnog stručnog socijalno-pedagoškog rada namijenjenih mladima i njihovim roditeljima

4.3.1. Utvrditi rizičnu skupinu mladih

Aktivnosti:

1. Dogovoriti suradnju sa stručnjacima u zajednici (predstavnicima obiteljskih centara, predstavnicima odsjeka maloljetničke delinkvencije policijskih postaja, stručni djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova, predstavnicima odjela maloljetničke delinkvencije centara za socijalnu skrb, predstavnicima civilnog društva)
2. Izvršiti procjenu stanja u zajednici

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, preko obiteljskih centara koji će zacrtane aktivnosti provesti u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi i nadležnim policijskim postajama

Rok: lipanj 2009. godine

Rok podnošenja izvješća: 8 dana od dana provedbe aktivnosti

Indikatori:

1. Uspostavljena suradnja
2. Izvršena procjena stanja u zajednici
3. Utvrđena rizična skupina mladih

4.3.2.1. Organizirati radionice, okrugle stolove i programe usmjerene smanjenju nasilja među mladima

Aktivnosti:

1. Organizirati okrugli stol za roditelje, stručne djelatnike odgojno-obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva i centara za socijalnu skrb na temu „Spriječimo nasilje među mladima“
 - obiteljski centri će tijekom 2009. godine održati dva okrugla stola na navedenu temu - u lipnju 2009. i u razdoblju od 15. rujna do 15. listopada 2009. godine
2. Organizirati i provesti radionicu na temu „Nenasilno rješavanje sukoba“ namijenjenu mladima,

- obiteljski centri će kontinuirano jednom mjesečno organizirati navedenu radionicu
 - 3. Organizirati i provesti programe koji će omogućiti mladima kvalitetno provođenje slobodnog vremena
 - obiteljski centri u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama i kulturnim ustanovama na području županije
 - 4. Inicirati i podržavati programe preventivnog stručnog socijalno-pedagoškog rada s mladima rizičnog ponašanja
 - obiteljski centri će jednom mjesečno organizirati radionice namijenjene mladima, na teme „Potrebe“, „Osjećaji“, „Tolerancija“, „Socijalne vještine“, „Nenasilno rješavanje sukoba“
 - 5. Inicirati i podržavati programe preventivnog stručnog socijalno-pedagoškog rada namijenjene roditeljima mladih rizičnog ponašanja
 - obiteljski centri će jednom mjesečno održavati radionice na teme „Kako prepoznati djetetove potrebe“, „Kako poboljšati komunikaciju s djetetom“, „Adolescencija - što ona nosi“, „Dogovaranje i pregovaranje“
- Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, preko obiteljskih centara, koji će zacrtane aktivnosti provesti u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi i nadležnim policijskim postajama**

Rok:

- aktivnost 1. lipanj i rujan 2009. godine
- aktivnosti 2. lipanj – prosinac 2009. godine
- aktivnost 3. rujan i listopad
- aktivnost 4. lipanj – prosinac 2009. godine
- aktivnost 5. lipanj – prosinac 2009. godine

Rok podnošenja izvješća: 8 dana od dana provedbe aktivnosti

Indikatori:

1. Broj i kvaliteta održanih okruglih stolova
2. Broj i kvaliteta održanih radionica za mlade i njihove roditelje
3. Brojnost sudionika okruglih stolova
4. Zadovoljstvo korisnika pruženim aktivnostima
5. Medijska zapaženost okruglih stolova na lokalnoj razini

4.3.2.2. Organizirati kontinuirane radionice za obitelji čiji su članovi djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom o temama: „Prepoznavanje i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom kao članova obitelji“

rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano

nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja, međugeneracijske solidarnosti, u suradnji s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, te po potrebi drugim tijelima i institucijama

4.3.2.3. Edukacija stručnih djelatnika u odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima se školuju i smješteni su mladi s invaliditetom na temu: „Kako prevenirati nasilje kod mladih s invaliditetom“

rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano

nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, u suradnji s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, te po potrebi drugim tijelima i institucijama

4.3.3. Sudjelovanje stručnih djelatnika obiteljskih centara na seminarima, edukacijama i radionicama u cilju podizanja stručnih kompetencija, prema programu odobrenom od strane Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Aktivnosti:

1. Stručni djelatnici obiteljskih centara, u razdoblju od lipnja do prosinca 2009. godine, sudjelovat će na dvije edukacije
2. Stručni djelatnici obiteljskih centara usavršavat će se kroz Program MATRA programa, koji provodi Društvo za psihološku pomoć

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, obiteljski centri u suradnji organizacijama civilnog društva, odgojno-obrazovnim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi i nadležnim policijskim postajama

Rok: lipanj – prosinac 2009. godine

Rok podnošenja izvješća: 8 dana od dana sudjelovanja na seminaru, edukacijama i radionicama

Indikatori:

1. Broj i kvaliteta seminara, edukacija i radionica na kojima su sudjelovali stručni djelatnici obiteljskih centara

4.3.4. Senzibilizirati javnost o potrebi sprječavanja nasilja među mladima

Aktivnosti:

1. Javno isticati zabranu nasilnog ponašanja
2. Sudjelovati u radio i televizijskim emisijama te objavljivati pisane članke u sredstvima javnog priopćavanja na teme „Nenasilno rješavanje sukoba“, „Tolerancija“ i „Prihvatanje različitosti“
3. Izraditi i distribuirati pisane i druge materijale namijenjene mladima, roditeljima, stručnoj javnosti, odgojno-obrazovnom osoblju i drugim subjektima čija je djelatnost u izravnoj ili neizravnoj vezi s mladima, a odnosi se na sprječavanje nasilja te poticanje nenasilnog rješavanja sukoba
 - obiteljski centri će jednom mjesečno objaviti stručni članak na temu nasilja među mladima
 - obiteljski centri će izraditi, tiskati i distribuirati brošuru, pod nazivom „Upoznajmo se i poštuju različitosti“

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, obiteljski centri u suradnji s medijima

Rok: lipanj – prosinac 2009. godine

Rok podnošenja izvješća: 8 dana od dana provedbe aktivnosti

Indikatori:

1. Broj i kvaliteta objavljenih stručnih članaka i istupa u javnim medijima
2. Broj tiskanih i distribuiranih brošura

4.3.5. Razviti sustavnu edukaciju i superviziju radnika odgojnih domova te radnika centara za socijalnu skrb koji rade s djecom s poremećajima u ponašanju

Rok izvršenja: 2009. godina

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Društvo za psihološku pomoć

4.3.6.1. Osigurati savjetovanje i psihoterapiju za žrtve nasilja u obitelji

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, SOS telefon - Poziv u pomoć, Ženska soba - centar za seksualna prava, Udruga za zaštitu zlostavljane djece i žrtava nasilja "Krila ljubavi", Grupa za ženska ljudska prava B. a. B. e., Udruga - MIRTA, Split, Ženska pomoć sada – SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja s Prihvatnim centrom, Ženska udruga "Izvor"

4.3.6.2. Provoditi edukaciju i osnaživanje mladih djevojaka s invaliditetom koje su žrtve nasilja u obitelji

Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u suradnji s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, te po potrebi drugim tijelima i institucijama

Sunositelji: organizacije civilnog društva

4.3.7. Provedba sustavne edukacije stručnjaka centara za socijalnu skrb u cilju djelotvornijeg rada s djecom i obiteljima koje su u tretmanu centara za socijalnu skrb, kako bi njihov rad bio djelotvorniji i primjereniji suvremenim znanstvenim spoznajama

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Udruženje Djeca prva

4.3.8. Izraditi program i osposobiti stručnjake centara za socijalnu skrb za skupni rad s djecom čiji je razvoj ugrožen zbog neodgovarajuće roditeljske skrbi, a koja nisu izdvojena iz vlastitog doma, te provesti program skupnog rada na uzorku centara za socijalnu skrb, zajedno sa supervizijom i evaluacijom

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Udruga socijalnih radnika Istarske županije

4.3.9. Osposobiti stručnjake za provođenje posebno osmišljene i strukturirane „Škole za roditelje“ s naglaskom na osposobljavanju onih roditeljima koji se ne uključuju svojevrijem u tretman (tzv. nedobrovoljni klijenti), te provesti program na uzorku od 10% centara za socijalnu skrb

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Udruženje "Baranja"

4.3.10. Poticati razvoj novih i djelotvornijih modela tretmana te ostalih aktivnosti koje pridonose deinstitucionalizaciji skrbi za djecu

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Udruga za rad s mladima "Breza", Sto koluri, Udruga za zaštitu zdravlja, socijalnu skrb i promociju prava djece, Udruga Igra - za pružanje rehabilitacijsko-edukacijske i psiho-socijalno pedagoške pomoći, Centar za žene žrtve rata

- 4.3.11. Razvijati alternativni pristup maloljetnim počiniteljima kaznenog dijela (otvaranje savjetovališta za mlade, povećanje broja ustanova u kojima se provodi humanitarni rad, osiguranje sredstva za rad posrednika i onih koji direktno provode posebne obveze, bilo da se radi o tzv. neformalnim sankcijama ili sankcijama koje je izrekao sud)**

Rok izvršenja: 2009. i kontinuirano

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sunositelji: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, organizacije civilnog društva

- 4.3.12. Razvijati multidisciplinarni pristup recidivizmu maloljetnika, te donijeti protokol o postupanju državnih tijela i institucija koja mogu doprinijeti smanjenju te pojave, poglavito kada je riječ o kaznenim djelima s elementima nasilja**

Rok izvršenja: 2009. i kontinuirano

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo unutarnjih poslova

Sunositelji: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, odgojno-obrazovne ustanove, centri za socijalnu skrb, organizacije civilnog društva

- 4.3.13. Razvijati i uspostaviti program vršnjačke pomoći u lokalnoj zajednici, održavati radionice u cilju osnaživanja vršnjaka kao sudionika u prevenciji poremećaja u ponašanju – edukacija djece edukatora, te pratiti i evaluirati provedbu programa**

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrabri telefon - telefon za zlostavljanu i zanemarenu djecu, Udruga Zora, Poticaj, Udruga Most

- 4.3.14. Uvesti i provoditi različite mjere suzbijanja nasilja među mladima općenito, te među djecom i mladima smještenim u odgojnim ustanovama**

Rok izvršenja: početak: lipanj 2009., završetak: prosinac 2009.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Sunositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Mirovna grupa OAZA - Beli Manastir, Udruga "Čakula kroz život", Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek

- 4.3.15. Unaprjeđenje i razvoj prevencije kroz izgradnju struktura za prevenciju - osnivanje Odjela za prevenciju u Ravnateljstvu policije, te odjela, odsjeka i linija rada za prevenciju u svim policijskim upravama**

Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

- 4.3.16. Dosljedno provođenje nadzora noćnih izlazaka mladih, u skladu s odredbama Obiteljskog zakona**
Rok izvršenja: 2009. godine i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 4.3.17. Provoditi ciljane preventivno-represivne aktivnosti usmjerene na suzbijanje distribucije lako dostupnih sredstava ovisnosti među mladima s posebnim naglaskom na distribuciju alkoholnih pića, droga i duhanskih proizvoda**
Rok izvršenja: 2009. godine i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Državni inspektorat, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 4.3.18. Provoditi ciljane preventivno-represivne aktivnosti usmjerene na onemogućavanje sudjelovanja maloljetnih osoba u igrama na sreću i nagradnim igrama**
Rok izvršenja: 2009. godine i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državni inspektorat
- 4.3.19. Provoditi pojačan nadzor užih i širih zona odgojno-obrazovnih ustanova**
Rok izvršenja: 2009. godine i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- 4.3.20. Svaka policijska uprava izradit će sigurnosnu prosudbu i plan postupanja u cilju suzbijanja i preventivnog djelovanja na nasilje među mladima**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova
- 4.3.21. Dodjeljivati godišnju Nagradu „Luka Ritz“ u svrhu promicanja tolerancije i škole bez nasilja**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
- 4.3.22. Organiziranje različitih aktivnosti u svrhu senzibilizacije javnosti o problemima nasilja među mladima (organiziranje konferencija, seminara i tribina na temu nasilja među mladima, izrada i distribucija edukativnih materijala)**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji
Sunositelji: Agencija za odgoj i obrazovanje i Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- 4.3.23. Provođenje odgojno-obrazovnih mjera sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama (Narodne novine, broj: 87/08)**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

- 4.3.24.1. Poticanje i uključivanje što većeg broja mladih u aktivno bavljenje športom kroz Univerzalne športske škole i Školska športska društva u svrhu borbe protiv nasilja**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Sunositelj: Hrvatski školski športski savez
- 4.3.24.2. Poticanje i uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom u aktivno bavljenje športom i školska športska natjecanja**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, u suradnji s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom
- 4.3.25. Provođenje edukativnih mjera u svrhu sprečavanja nasilja na športskim terenima kroz održavanje edukativnih radionica pod nazivom “STOP nasilju na športskim terenima i izvan njih” i aktivno uključivanje djece u svrhu promoviranja nenasilja na športskim terenima**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Sunositelji: Agencija za odgoj i obrazovanje i Hrvatski školski športski savez
- 4.3.26. Poticati suradnju s organizacijama civilnoga društva, posebice onih čiji su programi i/ili projekti usmjereni ka smanjivanju nasilja među mladima**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Sunositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne samouprave
- 4.3.27. Provođenje odgojno-obrazovnog programa „Poštujmo različitosti“ kroz edukacijske radionice, u cilju prepoznavanja različitosti po osnovi invaliditeta, a time i poticanje solidarnosti i tolerancije među vršnjacima**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom
Sunositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, te po potrebi druga tijela i institucije
- 4.3.28. Izrada prijedloga usmjerenog na sustavno i dosljedno uključivanje obrazovanja i odgoja za demokratsko građanstvo i ljudska prava u Nacionalni kurikulum na svim razinama obrazovanja, s posebnim naglaskom na osnovne škole**
Rok izvršenja: 2009. godina
Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Sunositelji: Agencija za odgoj i obrazovanje, Centar za ljudska prava, organizacije civilnog društva koje se bave obrazovanjem i ljudskim pravima
- 4.3.29. Organiziranje seminara za učenike škola: edukacija o nenasilnom rješavanju sukoba i razvijanju tolerancije.**
Rok izvršenja: 2009. godina
Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za nacionalne manjine, u suradnji s romskim udrugama i stručnjacima

- 4.3.30. Poticanje odnosno određivanje ustanova za provođenje mjere "produženog stručnog postupka" na cijelom području Republike Hrvatske, kao posebni oblik preventivnog rada s djecom koja manifestiraju rizično ponašanje ili dolaze iz rizičnih obitelji**
Rok izvršenja: 2009. godina
Nositelji: **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s pravobraniteljicom za djecu**
- 4.3.31. Humanizacija zatvorskih uvjeta za maloljetnike lišene slobode**
Rok izvršenja: 2009. godina i kontinuirano
Nositelj: **Ministarstvo pravosuđa**
- 4.3.32. Osiguravanje kadrovskih i materijalnih uvjeta za formiranje specijaliziranih obiteljskih sudova, kao i uvjeta za dodatnu edukaciju obiteljskih sudaca/sutkinja**
Rok izvršenja: 2010. godina
Nositelj: **Ministarstvo pravosuđa**
- 4.3.33. Pokrenuti inicijativu za organiziranje tematskih sjednica županijskih koordinacija za ljudska prava na temu: "Prevenција nasilja među mladima", koje će biti temelj za održavanje radionica na lokalnoj razini**
Rok izvršenja: 2009. godina
Nositelj: **Ured za ljudska prava**
- 4.3.34. Raspisati natječaj za učenike osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske, za likovne i literarne radove na temu suzbijanja nasilja među mladima**
Rok izvršenja: 2009. godina
Nositelj: **Ured za ljudska prava**
sunositelj: **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**
- 4.3.35. Provesti analizu i vrednovanje dosadašnjeg financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva za prevenciju nasilja među mladima, te izraditi preporuke za buduće planiranje prioriteta natječaja nadležnih ministarstava na ovome području**
Rok izvršenja: 2009. godina
Nositelj: **Ured za udruge, u suradnji s nadležnim ministarstvima**

5. PREPORUKE

5.1. JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

- 5.1.1. Uputiti preporuku za osnivanja savjeta mladih na lokalnoj i regionalnoj razini, kako bi isti poticali provedbu projekata usmjerenih mladima, unaprijedili položaj mladih u društvu i predložili mjere smanjenja nasilja među mladima na lokalnoj i regionalnoj razini**
Rok izvršenja: lipanj 2009.
Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- 5.1.2. Uputiti preporuku za izradu i provedbu prioriternih mjera smanjenja nasilja među mladima u suradnji s institucijama i organizacijama civilnog društva u zajednici**
Rok izvršenja: lipanj 2009.
Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
- 5.1.3. Uputiti preporuku gradovima za osnivanje i razvoj Vijeća za prevenciju u svim gradovima u Republici Hrvatskoj, s ciljem koordinacije rada svih tijela i ustanova zaduženih za provedbu zakona na lokalnoj razini i djelovanja na sve čimbenike koji pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta i nasilja**
Rok izvršenja: lipanj 2009. i kontinuirano
Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova

5.2. MEDIJI

- 5.2.1. Pozivaju se mediji na izvještavanje o pozitivnim primjerima ponašanja mladih, te izbjegavanje senzacionalističkog novinarstva prilikom izvještavanja o temama koje se tiču mladih, odnosno pridržavanje Zakona o medijima i Kodeksa časti hrvatskih novinara**
- 5.2.2. Pozivaju se mediji da učine dostupnim informacije o postojanju usluga, ustanova, udruga i drugih mogućnosti za pozitivnu emancipaciju mladih u društvu**
- 5.2.3. Pozivaju se mediji da pojačano i s posebnom pozornošću prate problematiku nasilja među mladima, te u svojim redovitim i posebnim priložima otvaraju teme o prevenciji nasilja među mladima**
- 5.2.4. Pozivaju se mediji da kroz vijesti i reportaže promptno i s posebnom pozornošću prate sve skupove, okrugle stolove i ostale aktivnosti koje će nadležna tijela i institucije u Republici Hrvatskoj provoditi kao mjere za prevenciju nasilja među mladima**
- 5.2.5. Pozivaju se mediji da smanje udio droge i nasilja koji se prikazuje i da prikazuju nasilje i iskorištavanje kao neprikladno, a isto tako, da izbjegavaju uvredljive i ponižavajuće prikaze, naročito one koje se odnose na djecu, žene i međuljudske odnose i da promoviraju ravnopravne odnose u društvu**